

CATALUNYA SOCIAL

Any XI. Núm. 502

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

28 febrer de 1931

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA**

TELÉF. 17609

La vida pública i els catòlics

Ens trobem en uns moments greus de la nostra història. Encara que l'horitzó sembli haver-se encaïmat amb la constitució de l'actual Govern, tal vegada no podem considerar aquesta calma definitiva, sinó només que com un pas i un sedant en el camí que dies passats començarem de recórrer tots dins la vida pública espanyola en general i catalana en particular. No prenguem, doncs, el calmant com a remei i no ens creuem de braços davant l'esdevenidor. Les dades dels problemes fonamentals són les mateixes i les solucions no poden ésser gaire distintes de les que llavors semblaven obirar-se.

I si, més tard o més d'hora, les coses han de pendre tombs arriscats dins la nostra vida pública, els catòlics com a catòlics, hem meditat prou bé en tot allò que nosaltres arrisquem en aquest tripijoc? Estem ni mitjanament convençuts de què dins una nova vida pública espanyola i catalana els interessos religiosos foren prou ben salvaguardats donat el camí emprès per forts nuclis d'organització política de la nostra terra?

Es clar que no creiem en la necessitat ni tan sols en la possibilitat de l'organització de forces catòliques en forma de partit polític. Això està definitivament fracassat dins la nostra terra i probablement resultaria contraproduent pels mateixos interessos religiosos. Deixant, doncs, de banda aquell que semblava haver estat ideal de certes col·lectivitats en altre temps, en els partits en què nosaltres, catòlics, ingresem, ja procurem que el respecte als nostres principis religiosos i als interessos de l'Església sigui reconegut de manera terminant i categòrica? Ja tenim la mitjana segura de què els nostres principis hi han de predominar en tot allò que és essencial i a ço que nosaltres, com a catòlics, no podem de cap manera renunciar?

Dues tendències pràctiques han semblat posar-se en joc dins la vida pública respecte a les necessitats religioses: la de fer servir els principis religiosos com a penó polític per a abrigar-hi altres principis (cosa absolutament reprovable); i la de considerar els principis religiosos com a llevat so-

cial principalment i en aquest sentit no constituir-los en bandera política, tot i esperant que la seva influència social els ha de fer predominar.

Una i altra posició ens semblen prou arriscades. La primera, definitivament abandonada potser. La segona, de grans dificultats de sosteniment sempre que no es vulgui fer de la religió un afer purament individual, de vida privada, cosa que no podem admetre els catòlics sense incórrer en error gravíssim.

Però si les circumstàncies i els temps no ens permeten altra cosa, podem, almenys, entrar en partits polítics en els quals no es faci esment de principis religiosos en el programa? Cal tenir en compte que l'Església ha deixat sempre les qüestions polítiques a les discussions dels homes. Però així mateix cal recordar que l'Església no admet barreres entre la vida pública i la vida privada dels cristians i que els principis fonamentals, tant en religió com en moral, els fa extensius tant a la primera com a la segona d'aquestes manifestacions de la vida.

Per tant, tots aquells qui formen en els rengles d'un partit polític que no fa afirmacions catòliques ni tampoc anticatòliques, ¿han tingut ja cura d'examinar quina sort correrien els principis religiosos dins la vida pública el dia en què aquests partits assolissin la governació de l'Estat o la seva intervenció en la direcció d'ell? Trobant-se, com es troben, en aquells partits, amb altres elements francament anticatòlics, ¿han tingut cura d'examinar les probabilitats de predomini d'ells el dia de demà en què aquells partits predominessin dins la vida política? Poden assumir la responsabilitat del respecte als interessos de l'Església?

No volem que es vegi en aquestes consideracions cap altre desig que el de sotmetre a meditació uns temes derivats de la vida pràctica, de la vida real que ens volta i assetja arreu. Són demandes dirigides a molts dels nostres germans — a nosaltres mateixos, potser — davant les possibilitats de què la situació política d'ara no representés cap pas definitiu en la consolidació de certes institucions actuals dins la nostra societat política.

A la memòria del Dr. Marià Serra i Esturi, canonge de Vich

*Discite a me quia mitis sum
et humilis corde.*

El virtuós canonge vigatà, del qual ara plorem la mort, el Dr. Serra i Esturi, degué fer llargues meditacions de les paraules de Jesucrist amb les quals encapçalem aquest escrit i es degué assimilar el seu contingut fins a assemblar-se al Diví Model. Jo tinc de declarar, que en el tracte amistós que amb ell he tingut de deu o dotze anys ensà aquest aspecte de la seva personalitat em sugestionava de tal manera que quan el meu pensament volia desxifrar la naturalesa de la suavitat i humilitat cristianes la meua fantasia evocava tot d'una el posat, la fesomia, el mirar i el parlar del venerable canonge de Vich, i el desig de posseir aqueses rares virtuts es confonia amb una vehement simpatia envers aquesta personalitat que tant bé les encarnava. Hom diria que la humilitat era el bàlsam que tenia tancat en el gerriç del seu cor i que la suavitat era l'aroma d'aquest bàlsam que es difonia a l'exterior.

I no és que fós ell un home inactiu, vacillant, sens opinions pròpies; no. Formava dels fets i de les coses un judici personalíssim no sempre en harmonia amb l'ambient en què vivia o amb el de les persones amb què tractava; i no renunciava pas a l'acció positiva convenient per a difondre i fer triomfar els seus punts de vista; creia, però, que la pitjor de les tàctiques era interposar la barrera de la disputa, de la contradicció i de la dialèctica entre ell i els seus opositors i tot seguit, en comptes d'armar-se com a cavaller amb la llança o la daga del lluitador, donava al seu parlar la fina punta de la suavitat per tal que fos capaç de penetrar insensiblement i sens dolor ni ferida d'amor propi. Que bellament sabia entendre la naturalesa humana! Amb quina finor sabia posar-se en la posició del seu contradictori! Amb quina habilitat i modèstia i mesura s'insinuava en l'esperit del seu contradictori, donant-li la raó en tot, en tot; salvant, però, aquell cantó més fluix, més desmantelat, menys raonable per on ell havia de fer entrar dolçament, gairebé insensiblement, l'inofensiu fibló del seu raonament amarat de caritat i de suavitat. Ell mai volia vèncer; ens atrevírem a dir que tampoc volia convèncer; només aspirava a posar a disposició dels altres aquells materials que podien induir-los a convèncer-se ells mateixos. I amb aquesta tàctica hàbil i mesurada demostrava un profund coneixement de la naturalesa humana i despleguava una, diguem-li temible, política d'atracció que un dia o altre acabava per cantar victòria. No; ell no cantava mai victòria, s'abstenia per sistema de dar aquest cop que podia originar un contracop, una reacció; la victòria, però, l'obtenia de fet la veritat i la justícia.

Li plaïen extremosament aquelles conversions paulatinament produïdes per la Divina Gràcia en alguns grans homes que anaven rectificant llurs punts de vista a mesura que la llum superior penetrava llurs

intelligències. No fa pas molts anys m'havia induït a llegir l'epistolari del P. Faber abans de la seva conversió al cotolicisme que ens presenta un cas típic d'aquesta influència suau i gradual de la Gràcia de Déu i es veu ben clar que ell, el Dr. Serra, cercava provocar un estat espiritual similar de bones disposicions en aquells que volia corregir o millorar, evitant reaccions i estridències.

Hem sentit contar que en el seminari vigatà hi havia un temps en què dominava un ambient que es difonia de dalt a baix enemic de tota exposició literària. Ell sentia com qui més la literatura de la renaixença catalana i també la clàssica: no en va havia estat professor de retòrica del seu seminari. No mancaven alguns joves seminaristes arborats d'aquell mateix foc, que arribaren a constituir un aplec literari clandestí. Llur mentor era el Dr. Serra. El Dr. Serra es feia càrrec de les dificultats del moment, dels perills d'una excessiva impulsió literària en l'aspirant al sacerdot, fins i tot defensava des de certs punts de vista les opinions del professorat intransigent; llegia, però, i corregia els assaigs poètics dels seminaristes, els encarrilava degudament, els indicava autors i lectures que els poguessin ésser de

OBRA IMPORTANTÍSSIMA

EL NOU TESTAMENT

en dos elegantíssims volums. Text de la Vulgata Clementina. Versió i notes per la Comissió tècnica de l'"Obra del Sant Evangelí", de FOMENT DE PIETAT.

El primer volum, que conté Els quatre Evangelis i Fets dels Apòstols, consta de més de mil planes; el segon, que conté Les Cartes de Sant Pau, Les Cartes Catòliques i l'Apocalipsi, en té més de vuit centes. Impressió nitidíssima, format elegant, paper indià, notes abundants i selectes, mapes a cinc tintes.

Llibre indispensable a tots els fidels.

Es venen els dos volums per separat, i també el llatí sol o el català sol en un volum sumament manual. Així, tothom pot tenir, TOT EL NOU TESTAMENT, si vol, en un sol volum. El preu de cada volum per separat és de 8'50 ptes. El d'un sol volum, contenint tot el Nou Testament, és de 11 pessetes el llatí i 9 el català. Tots aquests volums es venen enquadrats en finíssim pegamoid imitació xagrí. Enquadracions més luxoses a distints preus.

profit. No citarem noms; però avui dia alguns d'aquells són literats i poetes, oradors eminents.

El Dr. Serra era un dels homes que més s'havien compenetrat amb l'esperit del Dr. Torras. Assistia als seus sermons quaresmals i prenia d'ells anotacions, i, mort el gran doctor, es va creure amb l'obligació de no deixar-lo morir en la memòria de la present generació i de fer-lo reviure a cada ocasió oportuna. Sovint en casos especials sortia amb aquestes preguntes: Què faria en aquesta ocasió el doctor Torras? Què diria a això el Dr. Torras?" Ensem amb un apòloga de la saviesa i de la virtut del gran Bisbe. Quan aquest va morir foren molts que l'assenyalaven amb el dit com un bon successor i continuador. Ah fillets! No se pas si els va arribar a perdonar mai! Hem sentit dir que alguna vegada s'havia expressat en termes així: "Pobre Església Catòlica amb bisbes com jo! Que poc l'estimen a ella i m'estimen a mi els que tenen aquestes fantasies!"

Quantes vegades jo li havia dit: "Dr. Serra m'heu de fer la caritat de dedicar-me un quart de conversa quan vingueu per aquesta casa del Foment de Pietat". Ell era un gran devot, un dels primers devots que tingué aquesta casa. I el bon doctor cedia als meus requeriments i, de matinet, de matinet, venia a la meua taula de treball a otorgar-me el favor demanat. I parlavem de les qüestions candents. Per ell no hi havia qüestions candents, només que les espirituals d'alta volada. Amb quatre paraules mesurades dites amb una miqueta d'ironia i acompanyades del seu mirar suau les refredava tot seguit i posava les coses en el lloc que li pertocava. I jo, pobre de mi, em sentia tot edificat i equilibrat per virtut de la seva conversa. *Benaventurats els suaus, que ells posseiran la terra*; la terra del propi cor i la dels cors amb qui tracten i la terra de promissió del goig etern.

JAUME RAVENTOS

Gran Creu merescuda

Francesc Moragues

La concessió de la Gran Creu de Beneficència a l'home de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, és una obra de justícia, i ben migrada per cert. A homes com En Moragues, els honors, per alts que siguin, més aviat els axiquen que no pas els alcen. No els vénen mai a la mida.

Des de l'escó cabdal de la Caixa, En Moragues ha creat una sèrie d'Institucions culturals i benèfiques i n'ha vigoritzat i engrandit tantes altres de caires socials i també benèfics, que hom, en voler-les citar i encomiar com es mereixen, es queda bocabadant, com atuit, pel nombre i la grandesa de tantes excel·lents empreses, caient-li la ploma dels dits com traste inútil per donar compte del que és in comptable i se surt de tot motllo ordinari i fins extraordinari. Perdoni'ns el nostre insigne amic que així ofeguem la seva modestia, que, de segur, encara no s'ha adonat del bé de Déu que la Providència ha obrat per mitjà d'ell, no solament a Catalunya, sinó a moltes altres terres d'Espanya, les fronteres de les quals han saltat les empreses d'En Moragues en ales de la seva bondat i de l'exemplaritat i fecunditat llurs.

I és tal aquesta força benèfica de la personalitat d'En Moragues, que àdhuc la mateixa concessió de la Gran Creu de Beneficència ha derivat cap a una nova millora d'una de les seves grans empreses: la de l'Institut antituberculos.

Però deixem que ho diguin ben autoritzadament els nostres prohoms de la vida social catalana: Maluquer (don Josep), Albó, Boix, Monégol, i altres homs il·lustres, en un famós Manifest recentment publicat:

"Somos muchos los que opinamos que a esa recompensa oficial debe sumarse el reconocimiento social de los méritos del señor Moragas; y que ello no puede traducirse sólo en un homenaje encarnado en un ob-

sequio material a su persona, sino principalmente en una colaboración en alguna de sus buenas obras. Pensando en las que constituyen sus amores y en lo que pueda ser un bien para aliviar alguno de los más apremiantes dolores del pueblo, hemos creído que el homenaje que tantos deseamos podía consistir en ayudar a la creación de un "Instituto Antituberculoso" en Barcelona. La "Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros", de tan fecunda historia benéfica, tiene para ello dispuesto un edificio en el Paseo de San Juan. Entre todos podemos procurar que en ese edificio viva pronto una obra social y benéfica y a la vez científica, que al lado de otras beneméritas instituciones oficiales y sociales, contribuya a limitar en esta ciudad los estragos que causa la peste blanca. Con la ayuda de gentes de todas las regiones, podemos conseguir que en ese Instituto, además de los servicios normales en todo Dispensario, se haga una obra educadora, llevada a los hogares por un Cuerpo de visitadoras; y que al lado de este servicio de asistencia, se realice por la biblioteca, la cátedra popular y el laboratorio una labor cultural y benéfica que haga más difusiva y renovadora la acción antituberculosa.

Aunque modesta nuestra pluma y humilde nuestra colaboración, no hemos querido silenciar las excelencias de tan importante como trascendental proyecto.

La idea es sublime, con sólo recordar las estadísticas de mortalidad que arroja la funesta y terrible peste blanca.

Segura, fatal y arrolladora la tuberculosis, cuanto se haga por atajar sus funestas consecuencias es poco, y es en bien y salvación de la sociedad y en fortaleza y salud de la Patria.

El señor Moragas, alma y nervio de notables instituciones que honran a España, y especialmente a Cataluña, recibirá, sin duda, al ver realizado el proyecto de que se trata, una de las mayores alegrías, uno de los momentos más eminentes de su vida.

Veritablement, és una idea sublim i, per a obsequiar el senyor Moragues, apropiadíssima.

El Quixot del classicisme

PER R. RUCABADO

Mireu què estava pensant. Mireu què penso moltes vegades. Una feina per l'estil de la que en l'esclat del Renaixement va accomplir aquell veritable barceloní honorari que fou don Miquel de Cervantes Saavedra fent amb el *Quixot* la crítica realista, i per tant l'ensorrada de la literatura de cavalleries, caldria ara realitzar amb la literatura neopagana. No rebutjaré els clàssics, ni l'educació clàssica, ben al contrari. Però sí que convindria que els somniadors d'una *síntesi* clàssica, d'un retorn integral al paganisme, poguessin veure's en un mirall ben polit. Ja n'hem parlat aquí altres vegades. Hi ha qui no s'acontenta d'estudiar els antics per raó del mestratge del gust i l'estil, qui no es satisfà en copiar els models i apropiat-se els cànons arquitectònics i escultòrics, qui no li basta conèixer Plató i comprendre Aristòtil, i qui no en té prou amb córrer i lluitar com els agonistes dels Jocs Olímpics. Volen cuinar, menjar, vestir, treballar i ballar, com els grecs, i no dic *parlar*, perquè això ja els significaria probablement un esforç massa heroic.

Això ha vingut de la dansa. Ja vàrem dir que la dansa arrossega les idees. Molts, i moltes, dansant s'han improvisat una filosofia, i de les *restauracions* plàstiques han vingut les restauracions rituals. Un intent d'aquestes l'assajaren a casa nostra amb l'episodi de la *unció* de l'Arc de Barà. Aquella Isadora Duncan, les poses de la qual inspiraren a culminants artistes els croquis d'una espècie de *teologia* coreogràfica, va suscitar un vol d'impertinències filosòfiques, com el vent d'octubre aixeca les fulles. Practicant amb l'exemple el *classicisme integral* que propagà Isadora (fa pocs anys, ai las, morta escanyada pels seus propis vels) el seu germà es vestí i pentinà de grec, installà un teler primitiu en un suburbi parisenc, i es teixia ell mateix les túniques de lli. Eren de raça americana, aquesta família, i Xenius, ben sincer, va fer-nos remarcar que, despulat l'europeu, sortia a sota no pas el grec sinó l'aborigen, i el bust i espatlla nua li feien ressaltar l'autèntic perfil de pell-roja.

Perquè la *Dansarina* arcaica del Vaticà és una obra harmònica i gràcil, l'admiració legítima ha degenerat en l'absurd de fer-ne imitació vivent. Cal veure l'efecte en el públic: l'èxit de teatre és sempre el triomf de *qualcom* que és l'antitesi de la serena contemplació i quiet estudi de l'escultura clàssica. I abans de l'èxit tèrbol del teatre hi ha hagut els èxits tèrbols de redacció. Qualsevol taquígrafa maquillada, o qualsevol minyona de carnisseria, s'ha cregut en dret a personificar la gràcia hel·lènica. Està bé que l'home sigui el model de l'estàtua, però que l'estàtua devingui el model de l'home, es presta a totes les derivacions de la caricatura. Per això hem vist alguna noia de fàbrica llevar-se l'honesta espadenya, i fer, abillada en bacant, quelcom que els grecs no conceberen ni segurament sentirien: la *pose* davant la màquina fotogràfica. Venedores de plaça han deixat llegums i verdures per a fer *plàstica* i *mitologia*, aportant a la *síntesi* grega la cultura que ja es pot suposar. Una anècdota certa ilustra l'"alt valor clàssic"

d'aquestes improvisacions. Estava una d'aquestes dansarines de cartell abillant-se al bastidor del teatre grec de Montjuïc, i, en el silenci de l'espera, oïren els espectadors admirats, amplificada per la caixa sonora de l'escenari, una punyenta interjecció viril, de les incloses a l'*Index* del Bon Mot, record de l'antiga vida plebea, de la deessa.

Hem patit un veritable excés de gimnàsia. Hebert, educador militar de l'atletisme francès, que tenia a Reims un famós col·legi, fracassà quan l'atletisme el portà fins al classicisme integral. Havent format l'atleta, volgué formar també l'amazona. I les noves espartanes eren éssers ambigus i deformats que l'un i l'altre sexe rebutjarien. També allà es féu la síntesi, i es vestiren amb túniques de lli, dones i criatures es coronaren de flors, tocant sistres i siringues, resolent-se l'atletisme marcial en una comparsa afe-mellida.

La més aguda i radical d'aquestes indigestions del classicisme és el nudisme. Abans i tot de topar amb el recte criteri moral, és un pecat estètic aquest de voler portar a la vida pràctica una mera abstracció artística. Una cosa és admirar l'Apol en un museu, altra cosa és pretendre *personificar* el déu, i fer-lo sortir al carrer i als defores, com un simple excursionista. El resultat, ultra el pecat moral, és aquesta aberració de donar cèdules d'Apol, i acostar-nos els déus als ulls i als nassos, ensenyant-nos com suen i com es cansen, que tenen ulls de poll si van descalços o bé es calcen peücs contra la grava i les durícies, com tussen i com esternuden, confont així miserablement l'escultura amb la fisiologia.

L'argument estètic és el que no s'hi val en cap manera a invocar, per part dels nudistes. Perquè el mateix espontani sentiment davant les obres mestres de la gliptoteca, és el que ens fa rebutjar amb les expressions ben europees de *shame* i *shocking* les exhibicions vergonyoses de la nuditat vivent. Publica el portant-veu nudista de què parlàvem l'altra dia l'anunci d'un llibre, el títol del qual és irrisori: "Culti-va la teva estàtua". La paraula de l'Evangeli és una resposta anticipada: "Qui de vosaltres, per més que discorri, pot afegir un colze a la seva estatura?" (1). Per l'estàtua, l'escultor *immobilitza* un moment, una actitud; substreu, suspèn, aguanta i fa perdurable la bellesa d'un gest. L'estàtua *mòbil*, ja no és estàtua: és l'home viu i responsable; posseïdor, però *no pas* amo del seu cos i de la seva existència.

Un grup d'aquests xirois "auto-cultivadors de la pròpia estàtua" van per la neu (a les muntanyes de Suïssa) tots conills, entusiastes del *nudisme integral*, però es resguarden els peus, còmic espectacle, amb confortables socs o peücs folrats de pell. És la figura més antiartística i antiestètica que es pugui concebre, a més d'anti-moral. Com gosen parlar aquests integralistes del nu, podent veure que, si un previ control no limita el dret d'exhibició, — i llavors, adéu programa higiènic i social! — no seran les arrossades naturistes sinó una desfilada de nyicris, obesos, gar-

(1) Sant Mateu, VI, 27.

rells, panxuts, espatlla-bastits, mostra *íntegra* de tots els defectes positius i reals dels fills d'Adam?

Oh Melitó, nudista convençut, si et creus de debò que ets bell com l'Adam de Miquel Àngel, ben disposats estem a respectar-te amb igual admiració, sempre que, com el teu model il·lustre, et puguem veure encastat al sostre amb ciment, per anys i per segles. I tu, Coralina, digna "amiga del sol", si et veus perfecta com la Venus del Louvre, també t'aplaudirem, per tal que et deixis serrar els braços i clavar-te pels peus damunt d'un pedestal, instal·lada per sempre a la sala dels marbres, o bé a sol i serena com la còpia del jardí.

Ja ho deia En Maragall, però no l'escolten. Com-

pareu la vostra emoció davant de la *Dànae* del Tizià amb la que tindrieu davant de la mateixa escena "sense la llum artística" (2). Que ningú, doncs, gosi a retreure arguments d'estètica en el terreny de la pura fisiologia. Si no, ens emprendre pel nostre compte començar d'escriure el *Quixot* del classicisme. L'aventura primera serà la d'un nudista que sabem, veí de Barcelona, que practica el deport africà, tot conill com un Hermes... o com un zulú de Rhodèssia, però *tenint al costat una encesa estufa de petroli!*

(2) Joan Maragall, *Elogi de la Poesia*. Primera part, IV.

Comentaris

Anarquia universitària

Es de suposar que una de les primeres coses que farà el nou ministre d'Instrucció Pública, senyor Gascón, serà normalitzar la vida universitària, pertorbada greument pels falsos estudiants a sou dels Soviets de Moscó, i alguns altres estudiants de debò que no estudien i passen la vida astudiantil fent campanyes i gatzara, ajudant ensems els altres a fer maleses i a jugar a revolucions, que és cosa molt divertida.

Veurem si En Gascón sabrà complir amb el seu deure i acabarà amb l'escàndol inqualificable que fa massa temps perdura en les Universitats d'Espanya. Si no, valdria més tancar-les, si bé això fóra una vergonyosa claudicació.

L'alça de la pesseta

Allò de la força dels "imponderables" en la cotització de la pesseta s'ha confirmat una vegada més amb el canvi de Ministeri...

I si no ha millorat més la cotització es deu, segurament, a què el grup de banquers jueus que juga a la baixa ha tocat i està tocant tots els ressorts polítics, i no polítics, que calen per a mantenir l'alarma, encara que molt secretament, en la part de diners, poruga per naturalesa.

A aquesta obra d'enfonsament financer ajuden molt els nostres partits extremistes de l'esquerra, que, segons sembla, necessiten per a triomfar la ruïna total d'Espanya.

Si el Govern sabés donar la sensació d'estabilitat i de força, a més de mantenir inflexiblement l'ordre públic no sols a places i a carrers sinó en les columnes dels periòdics, la pesseta arribaria a sanear-se automàticament.

Pregunta i resposta

Per què perdura a Rússia aquell conjunt d'absurds i monstrositats que s'anomena República Soviètica?

Perquè a Rússia no és permès a la premsa cap forma d'oposició al Govern, faci el que faci.

Amb una premsa desmanegada no hi ha govern possible, per bo que sigui.

En cap nació del món els governs no permeten a la premsa els llibertinatges, (aquí en diuen llibertats!) que es permeten a Espanya. Si es persisteix a respectar aquestes llibertats, prompte hi tornarem a ésser...

La burocràcia triomfant

El govern de la Dictadura es passà els set anys inventant i establint organismes i centres burocràtics prolíficament i esplèndida.

El govern de Berenguer, si per un cantó suprimí alguns organismes escandalosament aviciats, per altre costat en creà de nous, fins quan la mort ministerial li rondava la casa, com la "Intervención general del Ejército".

Entre aqueixes prolífiques creacions n'hi ha una de recent una mica xocant. Es tracta dels "Peritos Parceladores", dedicats, sens dubte, a parcel·lar les finques que ordeni la Direcció de "Acción Social Agraria". El curiós del cas es que per a reclutar la nova legió burocràtica es criden oposicions "entre el personal de la casa", o sigui, del Ministeri del Treball, i se'ls exigeix coneixements que quasi res no tenen a veure amb les senzillíssimes tasques parcel·laries.

A més, aquestes són poques i en la mateixa Casa hi ha personal sobrer en nombre i capacitat per a fer-les...

Hostilitats sectàries

Un dels sectors socials més treballat pels sectaris de tota mena és l'element docent, sobretot el de Primera Ensenyança. No cal allegar fets. Tothom ho sap, i tots quants es preocupen de l'esdevenidor de Catalunya i d'Espanya ho lamenten estèrilment.

Amb motiu de l'Assemblea que acaben de celebrar a Madrid els Inspectors de P. E. s'han repetit les hostilitats que alludim.

Els inspectors laïcistes armaren una ofensiva, mal dissimulada, contra els interessos catòlics, però la maniobra no els recixí. La dirigia un famós inspector de Granada, qui feia treure de les escoles la santa imatge de Jesús Crucificat.

Diem això i recordem aquests fets per tal que els bons catòlics no badin i les Juntetes de Pares de Família vigilin.

Perquè els laïcistes del Magisteri no dormen i fan sempre, dia i nit, tot el mal que poden.

LA VEU DEL PAPA

El missatge radiofònic del Sant Pare Pius XI

Per multitud de circumstàncies que no cal pas dir ni ponderar, aquest Missatge del Papa és únic, en certa manera, en la Història de l'Església i en la universal Història i digne, per tant, de propagar-lo i a més conservar-lo en les pàgines de les publicacions catòliques. Per això el publica, i amb moltíssim de gust, CATALUNYA SOCIAL.

A TOTES LES NACIONS

Essent, per ocult disseny de Déu, successor del Príncep dels Apòstols, d'aquells la doctrina i predicació dels quals està destinada "a totes les gentes i a totes les criatures", per exprés mandat diví (Mat. 28, 19; Marc. 16, 15), i podent per primera vegada valer-nos des d'aquest lloc de l'admirable invenció marconiana. Ens dirigim en primer lloc, a totes les coses i a tots els homes, dient-los des d'ara i en la resta del nostre discurs amb les paraules mateixes de la Sagrada Escriptura: "Oïu Cels el que diem i escolti tota la terra les paraules de la nostra boca" (Deuter 32, 1). "Oïu això totes les gentes, escolteu amb les vostres oïdes tots els que habiteu l'orbe, units el pobre i el ric." (Ps. 48, 1.) "Illes, escolteu; pobles llunyans, atengueu" (Is. 49, 1.)

A DÉU

I siguin les nostres primeres paraules: "Glòria a Déu en les altures i pau en la terra als homes de bona voluntat" (Luc. 2, 14). És a dir, glòria a Déu que "en els nostres dies ha concedit tal poder als homes" (Mat. 9, 8), que veritablement poden fer arribar "fins als confins de la terra les paraules de la seva boca" (Ps. 18, 5; Rom. 10, 18), i pau en la terra, on "exercim la legació d'aquell Diví Redemptor Jesús" (2 Cor. 5, 20), que en venir evangelitzà la pau, "la pau als de lluny i als d'a prop" (Efes. 2, 18), pacificant amb la sang de la seva Creu "tot el que existeix en la terra i en el cel" (Col. 1, 20).

ALS CATÒLICS

En dirigir-nos als homes ens mana l'Apòstol que "practiquem el bé envers tots, però especialment per als de casa" (Gal. 6, 10). Convé, doncs, que parlem en primer lloc a aquests, als que, formant part de la família i de la pleta del Senyor, que és l'Església catòlica, ens cridin amb el dolç nom de Pare: Als pastors i als fidels, a les ovelles i als anyells, a tots els que Ens confià el Suprem Pastor i Rei Crist, perquè els pasturéssim i regéssim (Jo. 21, 15; Mat. 16, 19).

A LA JERARQUIA

Ens referim a vosaltres, els nostres germans, els Cardenals de la Santa Església Romana, els Patriar-

ques, els Arquebisbes, els Bisbes, els Prelats i Sacerdots, distribuïts pels diversos graus de la Jerarquia, objecte preferent de la Nostra sollicitud quotidiana, i al mateix temps auxiliars i partícips de la Nostra fatiga.

Us preguem i supliquem que cada un de vosaltres "romanguí fidel a la vocació a què ha estat cridat" (1 Cor. 7, 20), i que "camineu amb dignitat en la vocació per a la qual heu estat escollits" (Ef. 4, 1). Pastureu el ramat de Déu que està en mig de vosaltres, "fent-vos de cor la forma del ramat" (1 Petr., 5, 2), perquè "quan aparegui el Príncep dels Pastors rebeu la immarcescible corona de la glòria" (1 Petr. 5, 3). Entretant, el Déu de la pau que ha ressuscitat d'entre els morts, el gran Pastor de les ovelles en la sang del testament etern, nostre Senyor Jesucrist, us faci aptes per a tot bé, perquè compliu la seva voluntat", fent Ell en vosaltres el que sigui agradable a la seva mirada, per Jesucrist" (Hebr. 13, 20).

ALS RELIGIOSOS

Ara Ens dirigim a vosaltres, fills i filles de la Nostra predilecció que, "emulant millors carismes" (1 Cor. 12, 31), i seguint no sols els preceptes, sinó també els desigs i consells del Diví Rei i Espòs, en la fidelitat dels vostres vots santíssims i en la disciplina religiosa de tota la vida, perfumeu amb divina fragància l'Església de Déu, la illustreu amb les contemplacions, la sosteniu amb les pregàries, l'enriqueix amb la ciència i la doctrina, la cultiveu i augmenteu obstinadament amb el ministeri de la predicació i amb les obres de l'Apostolat. Per tant, "fets partícips d'una vocació veritablement celestial i angèlica" (Heb., 3, 1), "com més preciós és el tresor que porteu, tanta major diligència heu de posar, no sols per a fer certa la vostra vocació i elecció" (2 Per. 1, 10), sinó també perquè en vosaltres, com en servents devots i fidelíssims, pugui el cor del vostre Rei i Espòs, trobar alguna consolació i reparació per les infinites ofenses i negligències amb les quals paguen els homes el seu amor inefable.

ALS MISSIONERS

Ja la nostra paraula es dirigeix cap a vosaltres (2 Cor. 6, 11), fills i filles amadíssims en Crist, que en les missions pregueu i treballeu per a propagar la Santa Fe de Jesucrist i per a dilatar el seu regne; vosaltres també, com els primers Apòstols de les Esglésies "En mig de perills, amb molta paciència, voltats de necessitats i de tribulacions" (2 Cor. 1, 10; 6, 4) "sou l'espectacle de tot el món" (Hebr. 10, 33) Com, també vosaltres "Glòria de Crist" (2 Cor. 8, 23), "entre fatigues i freqüentment entre cadenes i coberts de la vostra sang, lliureu fins a la mort la bona i gran batalla de la fe i del sofriment" (1 Tim., 6, 12; 2 Tim., 4, 7; Hebr. 10, 32), i confessant la vostra fe, salveu les ànimes i tireu

la llavor dels futurs cristians. Us saludem esforçats paladins de Crist! I saludem també els Sacerdots indígenes i els bons catequistes, fruits principals de la vostra predicació, i ara participis de les vostres empreses.

A TOTS ELS FIDELS

"El Nostre cor s'obre a tots vosaltres" (2 Cor. 6, 11), fidels de la Nostra Ciutat Episcopal i de tot l'Univers; especialment per a vosaltres, homes i dones de l'estat laïcal, que collaboreu amb Nosaltres i amb els Nostres venerables germans els Bisbes i amb els Sacerdots en les obres de l'Apostolat, com col·laboraven els primers cristians, tant homes com dones, als qui l'Apòstol recomana per això (Fil. 4, 3) "vosaltres el llinatge escollit, el sacerdoti real, la gent santa, el poble del rescab" (1 Petr., 2, 9). "La vostra modèstia, doncs, sigui coneguda a tots els homes i practiqueu i penseu tot el que hi hagi de bo, de pudorós, de just, de sant, d'amable, de bona reputació, de virtut, de lloable disciplina" (Fil. 4, 5, 8); "perquè Déu sigui honrat en tots vosaltres" (1. Petr. 4, 11).

ALS INFIDELS I DISSIDENTS

La Nostra oració i el Nostre pensament es dirigeixen també a vosaltres, els que encara esteu fora de la fe i de la unitat de Crist. Ja que per vosaltres oferim diàriament pregàries i sacrificis al Déu i Senyor de tots, demanant-li instantment que us il·lumi amb la seva llum i que us porti i us uneixi a les ovelles que escolten la seva veu, "i existeixi un sol Pastor i un sol ramat" (Jo. 10, 16).

ALS GOVERNANTS

I divent-nos a tots, no podem menys de dir als governants que governin amb justícia i caritat "per a edificar i no per a destruir" (2. Cor. 10, 8), recordant sempre "que no hi ha potestat si no ve de Déu" (Rom. 13, 1), i que han de donar compte d'ells a Déu en un judici estretíssim (Sap. 6, 6).

ALS SÚBDITS

Als súbdits recomanem que siguin obedients a les Autoritats, no com qui obeeix a homes, sinó com qui obeeix el mateix Déu, sabent que el que resisteix l'Autoritat, resisteix l'ordenació divina; i que qui a aquesta resisteix, s'ocasiona la seva pròpia condemna (Rom. 13, 2).

ALS RICS

Ens dirigim també als rics i als pobres; als rics perquè es considerin com a ministres de la Divina Providència i com a depositaris de les seves riqueses, als quals el mateix Jesucrist recomanà els pobres i de qui el Jutge diví exigirà més, perquè més els donà (Luc. 12, 48), no oblidant mai la paraula divina: "Ai de vosaltres els rics!" (Luc. 6, 24).

ALS POBRES

Insistentment exhortem en el Senyor els pobres que considerin la pobresa de nostre Senyor i Salvador Jesucrist, i que recordant el seu exemple i les seves promeses, no menyspreïn l'ocasió que tenen d'adquirir per a ells més fàcilment les riqueses divines; i que, esforçant-se, com és lícit, per millorar llur situació, s'encomanin a Déu amb cor bo i recte i "no estenguin la seva mà a la iniquitat" (Ps. 124, 3).

ALS OBRERS I PATRONS

Preguem vivament, tant als obrers com als patrons que, evitant tota guerra hostil i mutu combat, units en fraternal i amigable aliança, facilitin els uns, la direcció i el capital; els altres, l'habilitat i el treball, i no demanin el que és injust, ni neguin el que és just, procurant així, en la tranquil·litat de l'ordre, no menys el profit propi de cada un, que el bé de tots.

ALS AFLIGITS I PERSEGUITS

Com a final del discurs, encara que en la intenció i en l'afecte, ha estat abans que res, la Nostra paraula es dirigeix a vosaltres, tots els que sofriu malalties i treballs, tribulacions i adversitats; i especialment a vosaltres els que sofriu tals coses dels enemics de Déu i de la societat humana. Mentre oferim per vosaltres les Nostres oracions i, en el que podem també els Nostres socorsos, mentre us recomanem a la caritat de tot el món, us diem en nom de Crist, que representem: "Veniu a mi tots els que trebal·leu i esteu carregats, i jo us alleujaré" (Mat. 11, 28).

No Ens queda, finalment, sinó donar la benedicció apostòlica a la Ciutat i a l'Orbe, i a tots els que hi habiten, com ho fem en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant.

Per a contribuir a l'homenatge que el món catòlic es prepara a retre a

LLEÓ XIII

Comencem de publicar la seva vida i seguidament publicarem íntegra l'Encíclica

RERUM NOVARUM

40,000 obrers parats

PER GASTON GERARD

Tothom coneix les proporcions enormes del problema de l'atur forçós. Els diaris en parlen constantment i els esforços de tots els sociòlegs i polítics del món van dirigits a cercar solucions a aquest mal, greu com cap altre en els temps moderns.

Es diu que són vint milions els treballadors sense feina; i algunes nacions, com Alemanya, Anglaterra, Itàlia, Estats Units, etc., es troben amb un veritable exèrcit que només viu mercès a les subvencions de l'Estat, que dia darrera dia van pujant fins arribar a xifres veritablement fabuloses.

Fins ara nosaltres ens hem entretingut a considerar el mal a la casa d'altri. Sortosament, a casa nostra no existia o almenys existia en quantitats petites i fàcilment atenuables. Més a més, la mateixa crisi d'ara en els camps d'Andalusia, obeeix a un motiu transitori, que ja s'ha presentat altres vegades, com és el no haver tingut collita en aquells camps.

Però ja fa temps que els habitants de certs indrets comencen a sentir els primers símptomes del mal. I ara aquí, ara allà, tots sabem que pels carrers de la nostra ciutat, per exemple, hem d'atendre la mà del pobre obrer que ens l'allarga demanant ço que l'hi precisa per a viure i que els seus braços, en atur obligat, no poden guanyar.

Heu vist situació més horrible que aquesta de l'home carregat de família, amb totes les forces de la seva joventut o de la seva edat madura, i que no pot exercitar-les per manca de qui el llogui?

Cal, per tant, que sense deixar l'exemple de fora, de més enllà de les fronteres, ens endinsem un xic en nosaltres mateixos i ens fem càrrec que encara que aquí el problema no té les proporcions aterridores d'altres llocs (gràcies a Déu), té una començaments reals i efectius i es pot desenrotllar ràpidament, més ràpidament del que nosaltres mateixos puguem pensar... com s'ha desenrotllat ràpidament a fora.

Parlem-ne un xic, per tant.

* * *

El director de la Borsa de Treball de Barcelona, sostinguda benemèritament per la nostra Diputació Provincial, senyor Enric Puig, ha dit suara que ens manquen estadístiques per a poder calcular el nombre d'obrers parats en la nostra ciutat; però que ell creu, amb les dades que l'experiència li va proporcionant constantment al front del lloc que ocupa, que dit nombre de parats forçosos oscilla entre quaranta i quaranta cinc mil.

En una ciutat com la nostra, d'un milió d'habitants, no deixa d'ésser aquesta xifra un tant per cent ben elevat, certament! I si aquest nombre siagués quelcom estabilitzat, no fóra tan gran, encara. El que és trist i veritablement alarmant, és que aquest ordinal va creixent fortament d'uns quants mesos a aquesta banda i sols en nostra ciutat ve a representar el terç de l'atur de tota la Península.

En efecte; el mateix senyor Puig ha manifestat que el nombre d'obrers aturats a tot Espanya creu ésser d'uns 150.000; en qual cas, Barcelona sola-

ment ja en comprèn un terç! Es clar que la nostra zona és la més industrial d'Espanya; i per aquesta raó, junt amb les bascongades, té el trist privilegi d'anar al capdavant d'aquest terrible afer.

Però, amb tot ¿no us sembla, amics lectors, que el problema comença a prendre proporcions aterridores?

Segueix el propi senyor Enric Puig: "La crisi general espanyola és una crisi de post-guerra. En venir la pau del 1918 i amb ella la reconstitució de les indústries dels països belligerants, la indústria espanyola veié com se li tancaven infinitat de mercats. De l'armistici ençà, a mida que la indústria estrangera anava refent-se, la crisi espanyola anava accentuant-se fins aconseguir el seu grau màxim l'any 1921. Després baixà una mica més fins avui dia en què Espanya ha estat arrossegada pel corrent mundial, que a ningú no perdona.

La crisi fou atenuada a Barcelona per la molta gent que ocupà l'Exposició Internacional; però quan els treballs d'aquesta acabaren, l'estrall de la manca de treball ha estat més viu, s'ha sentit majorment encara.

I és més terrible, com a símptoma, aquest fet: de 1929 a 1930, el nombre de parats forçosos augmentà terriblement. Però en els dos darrers mesos de l'any 1930 creixé encara en proporcions més grans; proporcions que arriben en els dos mesos que portem transcorreguts de 1931 a xifres espaventables. Amb dir que només amb dues setmanes de febrer es considera que han parat per manca de treball uns cinc mil homes, està dit tot!

El mal és, doncs, ja una realitat a casa nostra. No ens en podem escapar; i no ens queixem perquè, al capdavant, les proporcions del problema són petites comparades amb la seva tardança en aparèixer i les seves xifres incomparablement minúscules respecte a les de fora.

Però el problema, de totes maneres, el tenim ja aquí. Cal preocupar-nos-en seriosament.

* * *

Què fer? L'Institut Nacional de Previsió té fets estudis importants i elaborat un avant-projecte de bases per a implantar el segur contra l'atur forçós. Per què no s'hi ha donat una major empena? Es que esperem que les proporcions del mal el facin difícilment guarible?

La Diputació de Barcelona té una Borsa de Treball que no es atesa massa bé ni per patrons ni per obrers; i per això no dóna els fruits que hauria de donar.

Determinats organismes paritaris han tractat de l'establiment d'oficines de col·locacions, que no han reeixit per la pretensió de convertir-les en obligatòries per part de determinat Sindicat i, en conseqüència, convertir-les en una mena d'intervenció en la col·locació del personal obrer en les fàbriques.

Darrerament, ha vingut la creació del benemèrit Institut pro-obrers sense feina, del qual ens hem ocupat sovint en aquestes pàgines, que dissortada-

ment tampoc no troba l'ajut que hauria de trobar entre les classes benestants de la nostra societat. Aquestes, inconscients com sempre, esperen que vingui el diluvi enlloc de prevenir-ne els seus començaments.

Què vindrà? No es pot negar que 40.000 homes parats poden donar un contingent enorme als exèr-

cits vermells i comunistes, en una ciutat com la nostra. I menys es pot negar que des del punt d'obir cristià, la nostra societat no pot permetre que aquesta gent mori de fam, es llenci a la desesperació que porta sempre la fam. Es un deure de justícia l'evitar-ho, tant com de caritat.

Què fem, cristians de casa nostra?

La vida de Lleó XIII

PER J. CIVERA I SORMANI

Joaquim Pecci abans del sacerdoci

Lleó XIII va néixer a Carpineto el dia 2 de març de l'any 1810. El va batejar el bisbe Joan Fosi, gran amic de la família Pecci, amb els noms de Joaquim, Vicens, Rafael i Lluís. La seva mare Anna Prosperi-Buzzi, qui era una dama il·lustre, tenia una gran devoció a Sant Vicens Ferrer, i mai no va donar el nom de Joaquim al seu fill. L'anomenava Vicens. Després de la seva mort fou anomenat Joaquim.

En la família Pecci es troben personatges molt il·lustres. El pare de Joaquim era un cavaller molt noble, i la mare una gran dama.

Joaquim Pecci, qui més tard havia d'omplir de glòria el món catòlic, va passar la infantesa dins la soledat de les muntanyes. Forçosament havien de colpir el seu esperit delicat els fets transcendents que es desenrotllaven en aquells temps.

Pius VII era sotmès a la supèrbia de Napoleó, el monstre de la guerra. L'Església estava tiranitzada. Les obres de Voltaire s'introduïren a Itàlia i varen corrompre totes les classes socials. Quan esclata una revolució, el poble no és altra cosa que l'instrument dels intel·lectuals que l'han preparada.

Les obres de Voltaire anaren intoxicant l'esperit dels homes. El Papa era considerat com un anacronisme. Els catòlics podien prescindir de la seva autoritat.

La família Pecci es va traslladar a Roma, per tal de donar educació a llurs fills. Joaquim n'era el quart. En aquells temps Roma estava tota trasbalsada. Pius VII tornava del seu captiveri, i damunt la ciutat planava una gran tristesa.

Els Papes no tenien a Roma institucions de cultura molt importants. Per influència de la casa Borbó, Climent XIV havia suprimit la Companyia de Jesús. Pius VII va restablir-la l'any 1814. Els comtes de Pecci varen confiar als Pares jesuïtes l'educació de llurs fills.

Joaquim Pecci tenia vuit anys quan ingressava al Col·legi de la Companyia de Jesús que va obrir a Viterbo, ciutat d'uns vint mil habitants que es troba a vuitanta quatre quilòmetres de Roma.

De seguida va excel·lir en l'estudi dels clàssics; es delectava llegint les obres còdals de l'antiguitat. Als dotze anys ja va escriure un poema en llatí saludant el Pare Provincial dels Jesuïtes.

Malgrat els èxits que obtenia en els estudis, no es va treure mai del damunt el mantell de la hu-

mitat. La seva mare era molt devota de Sant Francesc, i aconseguí que el seu espòs i els seus fills seguíssin les seves petjades. La família Pecci tenia per guiatge espiritual el Pòbrissó d'Assís. Sant Francesc exercí una gran influència en l'esperit del qui més tard havia d'omplir de glòria el món amb els fruits assaonats de la seva poderosa intel·ligència.

Als quinze anys li fou adjudicat el primer premi en la classe de Retòrica, per una oració llatina que pronuncià comparant la Roma pagana amb la Roma cristiana. Li fou també adjudicat un altre premi per haver escrit cent vint hexàmetres llatins, d'una gran elegància. Excel·leix també en l'estudi de la llengua grega, en les matemàtiques i en la física.

Als divuit anys exerceix una gran superioritat damunt els seus companys, en filosofia i ciències. El jove Pecci entre els seus condeixebles gaudi d'un gran prestigi.

Els Pares jesuïtes en els seus grans col·legis tenien el costum de confiar als deixebles més aprofitats la defensa d'importants tesis. En aquests actes premen part homes de reconeguda ciència i àdhuc personalitats preeminents de l'Església. Callia, per tant, que els qui defensaven les tesis tinguessin una sòlida preparació filosòfica. El jove Pecci fou elegit per aquesta missió important. Però a causa de l'excitació mental i de l'esforç que havia fet durant el curs, emmalaltí sobtadament, i els metges li varen recomanar un repòs absolut.

Ens plau reproduir un document que redactà el Prefecte d'Estudis, per tal de posar de manifest les altes qualitats del jove Joaquim Pecci. Unicament Déu sabia que aquell jove intelligent estava destinat a ocupar el solí pontifici, i, per tant, en les lloances no hem de veure adulació de cap mena. Diu així l'esmentat document:

"Donem testimoni que el distingit jove Joaquim Vicens Pecci ha estudiat tres anys de Filosofia en aquesta Universitat Gregoriana i que la seva suficiència és tan remarcable que a judici de la Facultat fou elegit com a apte per sostenir en públic certamen una sèrie de tesis escollides de tot el curs de filosofia, a l'acabament de l'any escolar de 1829; però no havent pogut fer-ho a causa del mal estat de la seva salut, volem que aquest fet resti testimoni per nosaltres com penyora de l'estima i lloança que es mereix aquest jove tan aprofitat."

Del món del treball

La qüestió dels ascensors

Ja n'hem parlat alguna vegada del servei dels ascensors casolans, un xic deficient, puix que no poden fer-ne ús les persones de servei, que són les més indicades per a servir-se'n. Hom es fa càrrec que en determinades hores no s'estimi convenient el lliure ús de l'ascensor, ni el fer-lo servir de vehicle d'escombraries, ni àdhuc de certs queviures, però, amb bona voluntat, tot pot arranjarse. I convé que s'arrangi per moltes raons.

Recentment el regidor senyor Quirós ha formulat una denúncia contra la propietària de l'immoble de la casa número 289, del carrer de Mallorca, per negar-se a deixar pujar a l'ascensor al personal de servei dels llogaters de l'esmentada finca, vulnerant els preceptes dels artícles 73 i 74 del Reglament de Sanitat Municipal.

De segur que una de les primeres coses que es proposaran els Sindicats de Serventes en formació serà que se'ls deixi usar dels ascensors sense dificultats.

Per suposat que votem en pro de la tan natural proposició, com a sociòlegs i com a cristians.

I a aquells que ens diguin que això és ficar-nos on no ens pertoca, li contestarem que es posi en el lloc de les pobres serventes i que després parli.

No convé enfondir desigualtats irritants. Tot el contrari.

Escrit això ens recordem del següent solt que portà fa pocs dies *La Veu*. Es força important per al cas:

Els ascensors

Davant les moltes reclamacions que rep l'Alcaldia referent a la resistència de diversos propietaris en ço que refereix al servei d'ascensors a les cases, l'alcalde es veu en el cas de recordar que l'article 73 del Reclament Municipal de Sanitat vigent disposa ço que segueix "Serà obligatoria la existencia de ascensor y montacargas en todas las viviendas que tengan pisos situados a quince o más metros de altura; el montacargas podrá ser independiente del ascensor o situado debajo del mismo.

El servicio de ascensores en todas las viviendas que lo tengan instalado debe quedar asegurado permanentemente, lo mismo de día que de noche, no pudiendo admitirse excepciones en el derecho a su uso entre las personas que deseen o necesitan utilizarlo".

Notes diverses

— El Govern alemany ha constituït una suprema Comissió d'estudi del vital problema de l'atur forçós, composta d'exímies personalitats del món del treball, del món polític i de l'element intel·lectual, presidida per l'ex-ministre del Treball i prestigiós sacerdot catòlic Brauns, una de les més altes figures político-socials de la nova Germània.

— Mereix quelcom més que un solt el medi proposat pel Govern d'Anglaterra per a reduir el nombre angoixós dels obrers sense feina.

Aplicar els camps i les feines agrícoles a donar

cabuda als obrers alludits, és un projecte simpàtic que té les seves dificultats, però també molts avantatges. Ja en parlarem, si a Déu plau.

— L'establiment del treball forçós imposat despotícament als obrers pels Soviets russos, ha indignat justament els lords anglesos, que n'han protestat, proposant, demés, al Govern laborista mides severes per tal d'evitar-ho. El Govern de Mac Donald ha contestat fugint per la tangent. Era de preveure.

— La invitació a una enquesta o informació sobre l'Organització Corporativa feta per R. O. publicada en la *Gaceta* del 4 d'aquest mes, és de témer que no donarà resultats per escassetat de temps — quinze dies —. Segurament que no servirà de res, i és llàstima.

— A Buenos Aires els treballadors que volen repatriarse i no poden es compten per milers, entre ells molts espanyols. La manca de feina creix cada dia.

— El Govern espanyol ha pres algunes mides per tal de defensar la nostra mà d'obra de la competència estrangera. El mateix fan avui dia tots els Governos del món. El cas és que no siguin lletra morta aquestes disposicions.

— Els industrials italians tracten de posar-se d'acord per a produir, amb el capital solament necessari, allò que estrictament el consum necessita.

— L'afer, quasi tràgic, del Centre Autonomista de Dependents de Comerç, ha tingut una justa solució, de la qual ja parlem.

— El Govern italià ha ordenat la reducció dels honoraris dels advocats en un 12 per 100. Aquí no hi pensa ningú.

— L'última Junta general de l'Associació "Escoles Catòliques per a Fills d'Obrers" ha demostrat la puixança de tan meritíssima entitat i el bé inapreciable que fa. Fou reelegida la Junta actual, composta de senyores generoses i abnegades com poques, a les quals cal felicitar cordialment, com ho fem.

— Les Companyies ferroviàries d'Anglaterra estudien la reducció de salaris.

— Els establiments d'Anvers que es dediquen a la talla de diamants han minvat la producció en un 50 per 100.

— El Govern ianqui redueix la immigració al 10 per 100.

— El Govern portuguès, amb molt bon acord, ha prohibit el treball a les dones i als nois. A les fàbriques i oficines el treball no podrà començar abans de les set del matí ni acabar després de les vuit del vespre.

— A Itàlia es demana la substitució gradual, per homes, de les dones ocupades a les oficines, no solament per fins morals i socials molt atendibles, sinó per donar ocupació a molts homes parats.

Quelcom de semblant caldria també fer aquí, on l'allau de les oficinistes causa molts sensibles estralls.

— El Govern argentí per a fer economies ha rebaixat els sous dels empleats, començant pels dels ministres i alts títols administratius. Vol rebaixar el pressupost en 180 milions. La primera economia ja s'apropa a 22 milions.

Això està bé si no minven sensiblement els recursos dels treballadors.

TRIBUNA LLIURE

Bonesa nadiua o anarquies capitals...?

L'anarquisme polític, l'impertèrrit defensor de les collectivitats acèfales, terroritzant en els mitjans radicalíssims que empra per fer efectives les seves ideologies, en darrer terme té un fons objectiu, cobejadíssim, envesteix una realitat o realitats que pugnen constantment per abastar-les: la conversió de la societat en un bassal d'oli.

Es que les formes socials prevalents d'avui, d'ahir i abans d'ahir, estan destinades fatalment a remoure les aigües, tan fàcils a enterbolir-se, del nostre llinatge? No es veu pas. Nosaltres defensem l'autoritat perquè, donada la mala voluntat dels homes, l'ordre social, vel de totes les benaurances collectives, sense ella fóra impossible. Pels anarquistes, en canvi, confiats en la *bonesa nadiua* dels fills dels homes, el principi d'ordre social és la brossa de l'ull, la nosa, el fel amargant dels conglomerats humans.

Es que les sectes anàrquiques creuen de bona fe, amb embadaliment infantil, en la *bonesa nadiua* dels homes o se'n refien com uns sants? Hem proposat de no mal pensar.

Nosaltres creiem en la bondat dels homes o almenys en les apteses per assolir aquesta bonesa; però de llur *bonesa nadiua* per ara en dubtem. Que Adam eixí de les mans de Déu en perfet equilibri moral és innegable; però que existeixi una branca del llinatge, amb tots els drets (reservats), per habitar en el paradís terrenal perquè la seva procedència inicial és anterior a la desobediència dels nostres protoparents, és una suposició massa fantàstica. La nostra genealogia comença en Adam prevaricador, i ningú, llevat de la Verge singularíssimament privilegiada, ni la branca anarquista, no ha pogut sostreure's la llei inexorable de néixer amb la tara original i les seves calamitoses conseqüències.

Conscientment o inconscientment, aquesta secta inofensiva (en teoria), que ens preocupa, ignora o vol ignorar la desobediència d'Adam. A bon segur que la quasi totalitat no hi volen saber res en fallides originals ni en cap altre dogma catòlic, però de fet neguen el misteri de les nostres desavinences pregones, de les nostres *anarquies capitals*. Naturalment, llur bonesa nadiua fins els fa dissimular que Adam hagués tastat, en mala hora, la fruita de l'arbre vedat.

Fins ara hom diria que ens hem proposat desacreditar la pobra naturalesa humanal, com a filla de la fallida original que paga amb insubordinacions i anarquies la insubordinació i anarquia primera.

No volem desacreditar-la perquè ja ho està prou. No la sentiu cada dia dintre vosaltres confirmant aquesta veritat? "Bé prou conec que no és pas el bé el que habita en mi, és a dir, en la meua carn". (Als Rom. VII, 18). Malgrat que la substància humana fos admirablement formada i més admirablement reformada, encara, des del cim del Calvari, hi constatem, tornem-ho a dir, desordres radicals, oposicions agudíssimes entre la carn i l'esperit, desviacions i tendències sense un principi ordenador que les meni o justifiqui, en altres termes: anarquies capitals dels sentits, de la raó i de la voluntat.

L'element més anàrquic de la nostra substància és l'element sensible, o part inferior en terminologia de les escoles, o la carn com diu Sant Pau amb nuesa esborronadora. Les passions, preses en el sentit pejoratiu, quan antecedeixen a la lliure determinació de la voluntat, són més anàrquiques que mai. Per tal com llur dinamisme és cec, assetgen brutalment, la part més noble del nostre ésser, que prou es complau en la llei de Déu, puix reconeix que és bo el que ella disposa. "Veig una altra llei en els membres meus, que lluita contra la raó i m'esclavitz a la llei del pecat que està en els meus membres" (Als Rom. VII, 23). El setge és el començament de les lluites, d'aquelles lluites terribles i tan fora de raó entre l'home animal i l'home espiritual. "La carn cobeja contra l'esperit, i l'esperit contra la carn" (Als Gal. V, 17). Precisament perquè són fora de raó ens és obligatòria la lluita, i ai de nosaltres, si no lluitem! I són tants els esclaus d'aquesta anarquia primordial!

Quina humiliació tan esgarrifosa per la humana, veure la seva llum ensorrada dintre l'embolcall de les baixeses irracionals, com un far engolit per les onades! Com és desolador el panorama vivent de les intelligències guiadores enfosquides per les tenebrositats passionals, de les voluntats potents sota el jou de les anarquies de l'home animal.

Les envestides de la part inferior no arriben a enfeblir o eclipsar totalment, si no és en un cas excepcional violentíssim i després d'una lluita molt perllongada, el dinamisme i les clarors de la part espiritual, de la part senyorívola, de la part noble.

Noble i senyorívola és, per cert, la humana intelligència, malgrat que no sempre acrediti la classe. La seva tara sol ésser la mateixa que predomina en els sectors aristocràtics mundanals. És superbiosa. Si la seva resplendor és clareta de llum d'oli, vol illuminar com un far escrutador; si la seva visual es limita a una llengueta de cel pensa agombolar els dos hemisferis telescòpicament.

Mes, aquestes infules són l'arrel d'una altra mena d'anarquies, més dissimulades, puix que es presenten amb arrogàncies científiques: les anarquies de la raó, filles legítimes o de la negació teòrica d'un principi ordenador etern, d'un legislador que està per damunt de tots els legisladors, Déu, o de la impugnació de la revelació divinal, de la fe cristiana (àdhuc admesa l'existència d'un Déu personal). Aquestes dues negacions engendren fatalment l'una les intelligències atèistiques, l'altra les intelligències racionalistes pròpiament dites.

L'ateisme científic negant a Déu ha de negar forçosament la llei que Déu escriví en els nostres cors, no cal dir els preceptes decalogals i els de la llei nova. Llevem, emperò, aquestes direccions i ens resta la raó sense llei, i la llei sense raó.

Efectes d'aquesta anarquia? La consciència humana queda constituïda promulgadora sobirana de la llei individual; variable (la consciència) com les indefinides variacions psicològiques del jo pensant,

la moralitat dels actes humans esdevé d'una valor merament relativa, per tant l'edifici ètic, socavat el seu fonament absolut, i etern, resta convertit en un munt de runes, que després de molts segles ni els antiquaris més tafaners no es pendrien la molèstia de classificar fent una hipòtesi més o menys arriscada.

No són menys catastròfiques les modernes ideologies racionalistes, que refiant-se únicament en la "il·limitada perfecció de les intel·ligències, perfecció que ni Déu no pot augmentar", defugen lògicament les possibilitats i la necessitat de la revelació divinal, derrocant, consegüentment tot l'ordre sobrenatural i exposant-se, després de tot, a les absurditats de la raó sense la llum de la fe. L'Església de Crist i les seves sublimitats vindrien a ésser sublims banalitats inventades per un home excellent en sentit i experiència religiosa que es deia Jesús, i elaborades en la consciència religiosa col·lectiva de fa uns quants segles.

Tanmateix, no són més sublims les absurditats de la raó divorciada de la llum guiadora de la Fe pels camins perdedors de les humanes consciències!

El crít de la consciència no sempre és disconforme amb la veritat; fins les intel·ligències anàrquiques no arriben a esquinçar totalment la llei de Déu esculpida

en el cor de l'home. En molts cors s'hi conserva quasi totalment, en altres ni una sola lletra no hi és perduda. La raó coneixedora de la llei de Déu és la norma que s'imposa a la voluntat.

Mes, la voluntat humana, lliure sobirana, està tostemps submissa a la seva obligada consellera? (Permetem-nos aquestes maneres de dir, malgrat que no siguem amics de distanciar massa, personificant-les, les dues facultats espirituals). Arrossegada pels baixos instints nega i renega pràcticament de la seva norma inexorable, la raó autoritària.

Aquesta tercera anarquia indignava a l'Apòstol contra ell mateix "puix jo mateix — deia — no entenc el que faig, ja que el bé que vull no faig, mentre que el mal que avorreixo, aquest faig" (Als Rom. VII, 5). Els desordres morals són contradiccions tan absurdes, capgiraments tan monstruosos, ganyes tan esgarriofosament lletges en mig de l'harmonia de l'univers moral que, evidentment, no és cosa d'entendre-ho. Fa vergonya dir-ho, però l'home es l'animal més irracional que existeix.

Al començament havíem dubtat, metòdicament, de la bonesa nadiua dels fills dels homes. Si ara tornéssim enrera, insistiríem en fer-li aquest favor a la suposada bonesa nadiua?

M. RUÉ

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

CONSULTES

Cons. 51. — Quina tara té la paraula *viuda*, que sistemàticament és substituïda per *vidua*? P. G.

Resp. — 1. Segons ens informen de les oficines del *Diccionari català-valencià-balear*, de Mn. Alcover, la paraula *viuda* és documentadíssima en el català antic des del segle XIII. L'usa En Llull (*Blanquerna*, c. 1, 6) i En Muntaner (*Crònica*, c. 54), i és trobadora en *Curial e Guelfa*, p. 64; *Passi en Cobles*, p. 97; *Tirant lo Blanch*, c. 3 i en tota l'obra, *Spill*, de Jaume Roig, 6862, *Vita Christi*, de Sor Isabel de Villena, c. 3, 44; *Disputa de viudes i donzelles*, en tota l'obra; *Faules d'Isop*, any 1576 f. 9, etcètera, etc. Això ens demostra que *viuda* és la forma catalana de tots temps, i que tal com la diem ara, la deien al segle XIII, sense que en la seva formació influís el castellà. Si aquest té també *viuda*, és per coincidència. Cal saber que la paraula llatina *VIDUA*, de tres síl·labes, en totes les llengües filles del llatí ha sofert transformacions. En general s'ha fet dissíl·laba. En francès *VIDUA* passant per *veuve* ha donat *veuve*, d'on el masculí *veuf*, i el substantiu *venvage*, viu al costat del mot erudit *viduité*; en portuguès semblantment tenen *viúva*, i en masculí *viúvo*, el verb *viuvar* o *enviuvar*, i el substantiu *viuvez* o *viuvezza*, i antigament *viuvidade*. En tots aquests casos la *d* de *VIDUA* s'és feta *u*, i la *u* ha passat a *v*. En alemany tenen *Witwe*, que deriva de *VIDUA* d'una manera semblant, només que la *d* ha restat reforçada en *t*. L'italià ha conservat també la *d*, reforçada amb una *o*, d'on ha resultat el trís·lab *vedova*, i d'aquí *vedovare*, *vedovança*.

En provençal, català i castellà, sembla que hi ha

hagut una metàtesi entre la *d* i la *u*. *VIDUA*, com transformada en *VIUDA*, ha donat *veusa* en provençal antic, *veusa* en provençal modern, masculí *vens*; *viuda* en català, i *viuda* també en castellà. És clar, doncs, que la paraula *viuda* és ben catalana i la tradicional, i amb raó figura en el *Diccionari ortogràfic*.

2. Però és el cas que en els escrits catalans antics és prou documentada també, segons ens informen de les mateixes oficines, la paraula *vidua*, que és un cultisme llatí, és a dir, la mateixa paraula llatina *VIDUA* passada al català per la gent de lletres. L'usa En Llull (*Fèlix I*, p. 138), Muntaner (*Crònica*, p. 297), Bernat Metge (*Somni*, llibre IV), Turmeda (*Diuis.*), i es troba en els llibres *Scachs* (20), i *Tirant lo Blanch* (t. IV). Aquest cultisme s'ha perdut en la parla actual de tot el nostre domini lingüístic, que només usa *viuda*. *Vidua* figura també en el *Diccionari ortogràfic* amb els seus derivats, *viduatge*, *viduïtat*, *vidual*, *enviduar*, alguns usats també en el català antic.

3. Això posat, segons aquell principi de seny en la depuració del llenguatge que cal conservar la nomenclatura corrent de les coses, mentre no consti que sigui dolenta, caldrà mantenir la paraula tradicional *viuda* i els derivats *viudatge* (*Spill*, 15355), *viudesa*, *viudetat*, *viudeta*, *enviduar* i *viudal*, que són els usats d'ara. I fóra impropriedat, només perquè *viuda* català coincideix amb *viuda* castellà, sacrificar el que ha estat sempre en ús i és de factura tota catalana, per restablir amb predomini exclusiu, uns cultismes de l'edat mitjana, que no tenen cap vitalitat en la llengua moderna.

També l'italià antic tingué cultismes derivats de *VIDUA*, com *viduale* o *veduale*, *veduite*, *viduità* o *veduità*, *viduato*, que no han passat a la llengua moderna.

EL SECRETARI DE REDACCIÓ.

FEITS DE LA SEMANA

Estan ben a la llum del dia els camins seguits per arribar a la constitució de l'actual gabinet que presideix el general Aznar.

No hi havia cap altra solució sinó aquesta per impedir l'adveniment d'una situació caòtica, pròdiga en sorpreses catastròfiques de tota mena, o d'una altra Dictadura que, a fi de comptes, també ens hauria menat al caos.

Així ho ha comprès tothom, i és per això que el país ha rebut amb satisfacció i esperança, la constitució del nou govern i la seva declaració política, o programa d'acció, que són massa coneguts perquè hàgim de copiar-los.

A més, els primers passos del seu funcionament estan plens de prudència i efectivitat. No és un gabinet de partit, ni és tampoc el triomf d'una determinada oligarquia. Més aviat sembla aquest Ministeri la concreció d'elements que aporten, cadascú d'ells, a l'obra comú, tot allò que de bo, o aprofitable, tenen, desprenent-se, per altra part, decididament i definitiva de tot el que els feia ineptes o perillosos per una bona funció de govern.

La moderació i encert amb què tots els ministres han procedit en la designació del personal, qüestió tan espinosa com difícil i que sempre ha estat un cau de raons i un niu de conflictes, és una prova avançada del que diem, com un tast anticipat del que serà la tasca política i administrativa del gabinet Aznar, presidit per un home que no té res de polític professional i és ben vist de tothom.

L'avortament de la revolució desembrina va modificant el mapa polític d'Espanya. A Catalunya, els dos partits amb què havien desplegat la seva activitat els dissidents de la Lliga, s'han aplegat per a formar-ne un sol sota els plecs d'una bandera republicana de colors un xic confosos i fins incoherents, per tal d'actuar conjuntament i amb plenitud de força en el vast camp, prenyat de tot llinatge de possibilitats, que ha obert als homes d'acció ciutadana la nova situació política.

I si la formació de pocs i forts partits sembla, naturalment parlant, un bé, podria convertir-se en un mal si, en compte de lluitar pels interessos fonamentals de Catalunya associant-se a tots els altres partits catalans per a promoure primordialment dits interessos, es dissociessin i perdessin el temps amb vanes i fraticides disputes i àdhuc lluitessin contra d'ells oblidant-se del deure sagrat que tenen tots els catalans de propugnar conjuntament els principis bàsics de la nostra Catalunya i la seva bona constitució.

A Madrid, on el teatre polític és més gran i complicat, la modificació del mapa polític és més interessant i dóna lloc a escenes més curioses i entretingudes. Entre els partits obreristes el fracàs de la revolució ha produït ja profundes divisions i dimissions ben significatives, que no cal pas dir, recents com són. Ara, els líders que han quedat en peu rumien el que han de fer davant dels convits electo-

ral·ls anunciats pel Govern. Per de prompte sembla que pendran part en les eleccions municipals i provincials. Les eleccions a Corts hom diria que els facin por. Les raons d'aquesta actitud prou s'endevinen, però no corre pressa el comentari.

El flamant partit Constitucionalista, que tan singularíssim rol ha jugat en la crisi última, es va dissolent com un bolado. No tenia pas més consistència. Sánchez Guerra s'està ofegant, Melquiades Alvarez ha quedat en ridícul, Villanueva està malalt de debò... De masses no en té aquest partit aristocràtic.

Per altra banda, partits a penes iniciats treballen per aprofitar-se d'aquestes desfetes polítiques a fi de nodrir els seus rengles i enlairar-se, i entre les forces vives nacionals, especialment les agràries (de tantes possibilitats, avui dia, es nota un desfici per a surar, i organitzar-se, i imposar els seus programes, de caràcter més econòmic i social que polític.

Notem, per fi, el nou partit regionalista de caràcter i programa centrista espanyol, que acaba de fundar aquest vident polític català que és En Cambó, amb vistes a un esdevenidor del qual no ens podem formar, de moment, clara idea.

* * *

El predomini dels interessos econòmics i socials sobre els ideals polítics que abans indiquem, és un tret especial dels nous temps. Vegi's els discursos que aquests dies s'han pronunciat a les Cambres franceses i angleses.

El de Snowden és purament econòmic, com el de Briand, que sembla més propi d'una cambra mercantil que del Parlament francès.

Aquelles lluites ideològiques, tan del gust dels nostres pares, no tenen ambient en cap assemblea parlamentària avui dia.

Per cert que el discurs del ministre laborista anglès resulta una confessió paladina del fracàs complet, paorós, de la política de MacDonald, que no ha sabut resoldre el grandíssim problema de l'atur forçós causa de la seva pujada al poder, i, en canvi, amenaça enfonsar tota l'economia de la Gran Bretanya. Més de cinquanta milions de lliures esterlines suma el dèficit dels pressupostos últims!

Tampoc no ha pogut resoldre MacDonald el problema, no menys inquietant, de la depressió industrial del magne imperi que ara té a les seves mans. Ni tampoc molts d'altres problemes que estan a la memòria de tots.

Gràcies a aquests fracassos es sosté al poder el patriarcal cap de les velles Trade-Unions. És una herència que ningú no vol acceptar ni a benefici d'inventari.

Mai no s'ha posat tan a prova com ara la potència anglesa. És, senzillament, meravellosa.

J.

Noticiari

Espanya

La Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, en virtut de la renovació parcial de càrrecs efectuada recentment, ha constituït la Junta de Govern per aquest any, amb els senyors següents:

President, F. Valls i Taberner; vice-president, Josep Maria Trías de Bes; tresorer, Joan Marín Balmas; comptador, Ramon Delgar i Ventosa; bibliotecari, Joaquim Vellvé i Cusidó; secretari, Josep Vilardaga Buxó; sots-secretari, Josep Casajoana Oliver; vocals, Antoni Par i Tusquets, Guillem Brugaroles, Lluís Cirera Salce, Gustau i Roig, Emili Jorba i Romanyà.

—A la reunió general ordinària, celebrada pel "Patronat Obrer de Sant Miquel del Port", ha estat elegida la següent Junta directiva:

Conseller espiritual, reverend doctor Nicolau Casarramona; president, Josep Moragues; vice-president primer, Francesc Agut; vice-president segon, Ramon Capera; secretari, Joaquim Barroso; vice-secretari, Josep Piera; tresorer, Josep Moreno; comptable, Gaspar García; bibliotecari, Artur Escudero; vocals, Josep Soler, Ramon Castellví, Josep Baduell, Perfecte Bergués i Florenci Sellés.

—Conta un periòdic de Madrid que en un sac de 40 quilos de carbó, el carboner que el va vendre s'e-

per valor de 1.196,399'50 pessetes. Per transports ha pagat a la Companyia del ferrocarril 91,501'80 pessetes. Resultat favorable al Sindicat, un romanent líquid de 188,735'04 pessetes."

Estranger

—Les autoritats penitenciàries dels Estats Units estan estudiant la conveniència de posar de nou en pràctica el "Sistema del fuet", per a castigar els delinqüents cada vegada més nombrosos allí.

S'afirma que a Delaware, on el fuet segueix imperant a les presons, la criminalitat és molt més reduïda que als Estats veïns.

La Comissió legislativa de l'Estat d'Indiana, està estudiant una nova legislació penal en la qual es disposa que tota persona que hagi usat armes mortíferes serà apallissada.

Aquests procediments penals tan primitius no han deixat mai d'aplicar-se per la policia anglesa. Diuen que són el millor mitjà supletori de les deficiències fatals dels jutges i dels codis. Però...

—El senyor Albert Brunker, del Comitè de Seguretat civil de Xicago, ha pronunciat un discurs ocupant-se de la immoralitat que regna en aquella ciutat afirmant que el famós "gangster" Al. Capone, famós per les seves audàcies, disposa de sis mil funcionaris a sou, i que el 80 per 100 dels magistrats i jutges de Xicago són còmplices dels criminals que disposen de la vida i dels béns dels ciutadans d'aquella ciutat.

Si no veiéssim això en lletres de motllo i publi-

FOMENT DE PIETAT

**Biblioteca
dels Exercicis Espirituals
de Sant Ignasi de Loyola**

Autor - Text - Directori
Comentari - Explanació

Ja ha sortit
el volum segon d'aquesta Biblioteca

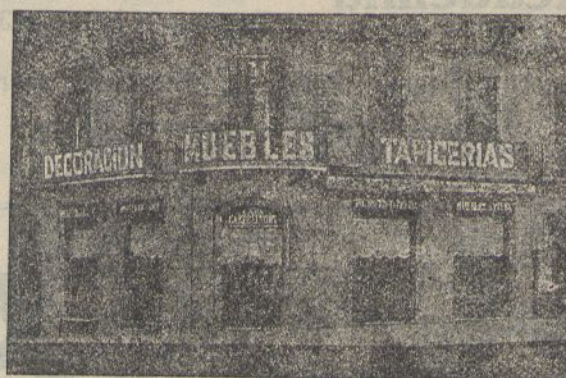
Exercicis Espirituals de St. Ignasi de Loyola
text original i versió catalana

pel

P. Josep Calveras, S. J.

Llibre de 300 pàgines amb una fototípia
del retaule de la Santa Cova de Manresa

Preu: 3 Ptes.

**MOBLES
DE TOTS ESTILS**

VIENA - AMERICANS

Làmpares - Decoració - Tapisseries
Objectes d'Art - Llits de metall

CASA CASTELLTORT

Exposició i venda: PELAI, 40 i JOVELLANOS, 9
Telèfon núm. 15385

Tallers: SANT MIQUEL, 44 - BARCELONA

COMPREU

el volum I de

Diccionari Català-Valencià-Balear

920 pàgines en total de text

15.000 articles 240 gravats

És un inventari del tresor de la llengua
catalana parlada i escrita, antiga i mo-
derna, amb la correspondència castellana,
etimologia i pronúncia figurada de les
paraules, autoritats d'escriptors clàssics i
moderns, sinònims i folklore abundant.
Comprèn les paraules a - arquivolta.

PREU DE VENDA

Enquadernat elegantment amb llom de pell

Al comptat 40 ptes.

A terminis de 10 ptes. mensuals. 45 »

Demaneu-lo a

Editorial Balmes, S.A.

Carrer Duran i Bas, 11

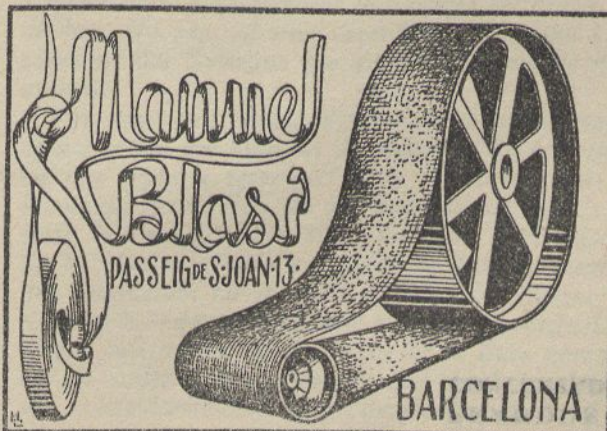
**FARMACIA Dr. MASÓ ARUMI
DEL**

DOCTOR NADAL

TAN SOLS MEDICAMENTS PURÍSSIMS
ESPECÍFICS DE TOTES PROCEDÈNCIES

Rambla Canaletes, 1 :: Telèfon 12951

BARCELONA

BARCELONA

Acadèmia
Fundada en 1879

Avinguda Portal de l'Àngel, 38
Telèfons 18953-75303 - - Apartat 782

Comerç : Idiomes : Peritatge, Professorat mercantil i Batxillerat
Per a Cavallers, Senyores, Joves i Senyoretes

COTS

PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Xarop PUIG

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no podem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que són les més castigades durant l'estació d'hivern.

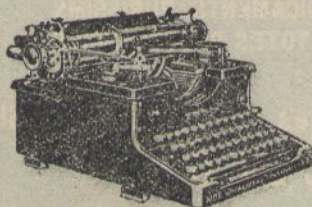
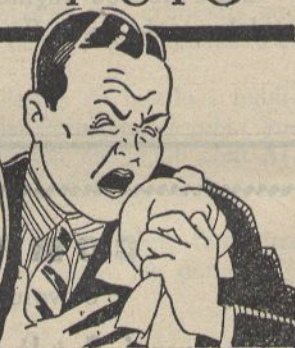
NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

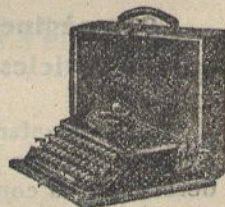

TORPEDO

LA MÉS MODERNA MAQUINA D'ESCRIURE

Passeig de Gràcia, 42

Telèfon 15345

ATRENS A. G. - Provença, 187; Barcelona.

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA